

Curves» fra *Zeitschrift für Nationalökonomie* (1932), men det meste er langt nyere ting. Især kontroversen mellem marginalisterne og anti-marginalisterne (som parterne holder af at kalde hinanden i Amerika) er vel repræsenteret. I Europa er denne kontrovers måske bedre kendt under navnet striden om *Full-Cost* princippet. Der er Lester's berømte angreb på marginalisterne i *American Economic Review* (March 1946), og der er Machlup's elegante og bidende svar i samme tidsskrift (September 1946).

Blandt de 15 artikler, der findes i andet bind om mikro, kan den enkelte selvfølgelig efter smag og temperament ønske denne og hin udskiftet med andre ting, men dette er ikke stedet at vurdere de enkelte artikler og berettigelsen af at medtage dem og udelade andre. Det har alene været formålet at gøre opmærksom på denne samling, som utvivlsomt vil vise sig overmåde nyttig i undervisningen både på universitetet og handelshøjskolen. Begge steder er tidsskriftforholdene jo meget vanskelige og ethvert bidrag til aflastning må derfor hilses med glæde.

Hans Brems.

P. T. Ellsworth, The International Economy
The Macmillan Company (New York) 1950.
922 sider. Pris: 5.50 \$.

S. Enke og V. Salera, International Economics
Prentice-Hall, Inc. (New York) 1951.
724 sider. Pris: 5.00 \$.

De to her anmeldte bøger hører til de mest anvendte i amerikanske universiteter. De er begge to elementære lærebøger, som hører hjemme i et *undergraduate course*, d. v. s. 1. dels studiet. Det er karakteristisk for den amerikanske studieform, at der ved 1. dels studier læses bøger af over 700 siders længde i et så specielt felt som international handel (som endda er meget mere specielt set med amerikanske øjne end med danske, fordi U.S.A. er 37 gange større end Danmark). Når den amerikanske student kan læse så meget, er det bl. a. fordi hver forelæsningsrække afsluttes med examen i dette specielle fag, og så er det glemt!

Men den danske læser vil interessere sig

for bøgerne selv, og de to her anmeldte bøger er helt forskellige. Ellsworth's nye bog kaldes på titelbladet for »A Successor to International Economics«, der udkom hos Macmillan i 1938, og slægtskabet med den tidligere bog er også slående. Karakteristisk for Ellsworth er to ting: For det første lægges der meget stærk vægt på det historiske, for det andet er Ellsworth temmelig svag i teorien. Hvad først det historiske angår, så er det naturligvis i og for sig rosværdigt at fremhæve alle tings foranderlighed og derigennem give læseren et indtryk af relativiteten i vore teorier. Alligevel synes anmelderen, at Ellsworth er gået for vidt. Han kan ligesom ikke rigtig løsrive sig fra de gode gamle dages guldfod og bruger meget stor plads på at gennemgå betalingsmekanismen mellem England og U.S.A. før 1914. Til gengæld må han skynde sig at gå hen over de mest moderne ting, for at bogen ikke skal svulme yderligere op. Hvad dernæst det teoretiske angår, så mærker man også her Ellsworth's forankring i de gode gamle dage. Det er vel nu almindeligt anerkendt, at den største forbedring af den internationale handels teori siden Ohlin's dage er Metzler's og Machlup's fremstilling af *landenes nationalindtægter som variable*. Af dette mærker man ikke meget hos Ellsworth. S. 331—337 findes en meget kort fremstilling betitlet »The Role of Income Changes in the Adjustment Process«, S. 342—344 følger et lille Appendix med et par numeriske forløbsmodeller, men det hele virker med et mildt udtryk påklisset. En anden mangel er Ellsworth's ringe forståelse af *indkomstfordelingens* plads i systemet. Siden Heckscher's, Ohlin's og Stolper-Samuelson's arbejder er økonomerne nået til forståelse af den intime sammenhæng mellem udenrigshandel og indkomstfordeling. Men Ellsworth gentager blot Taussig's foragtsfulde karakteristisk af det republikanske toldargument, der som bekendt går ud på, at den amerikanske toldbeskyttelse beskytter den amerikanske arbejders levestandard. Ellsworth kender tilsyneladende ikke Stolper-Samuelson's berømte artikel i *The Review of Economic Studies* (November, 1941), som viste, at forudsat fuld beskæftigelse og fuldkommen konkurrence ville toldbeskyttelse forøge den knappe faktors reallønsum.

Curves» fra *Zeitschrift für Nationalökonomie* (1932), men det meste er langt nyere ting. Især kontroversen mellem marginalisterne og anti-marginalisterne (som parterne holder af at kalde hinanden i Amerika) er vel repræsenteret. I Europa er denne kontrovers måske bedre kendt under navnet striden om *Full-Cost* princippet. Der er Lester's berømte angreb på marginalisterne i *American Economic Review* (March 1946), og der er Machlup's elegante og bidende svar i samme tidsskrift (September 1946).

Blandt de 15 artikler, der findes i andet bind om mikro, kan den enkelte selvfølgelig efter smag og temperament ønske denne og hin udskiftet med andre ting, men dette er ikke stedet at vurdere de enkelte artikler og berettigelsen af at medtage dem og udelade andre. Det har alene været formålet at gøre opmærksom på denne samling, som utvivlsomt vil vise sig overmåde nyttig i undervisningen både på universitetet og handelshøjskolen. Begge steder er tidsskriftforholdene jo meget vanskelige og ethvert bidrag til aflastning må derfor hilses med glæde.

Hans Brems.

P. T. Ellsworth, The International Economy
The Macmillan Company (New York) 1950.
922 sider. Pris: 5.50 §.

S. Enke og V. Salera, International Economics
Prentice-Hall, Inc. (New York) 1951.
724 sider. Pris: 5.00 §.

De to her anmeldte bøger hører til de mest anvendte i amerikanske universiteter. De er begge to elementære lærebøger, som hører hjemme i et *undergraduate course*, d. v. s. 1. dels studiet. Det er karakteristisk for den amerikanske studieform, at der ved 1. dels studier læses bøger af over 700 siders længde i et så specielt felt som international handel (som endda er meget mere specielt set med amerikanske øjne end med danske, fordi U.S.A. er 37 gange større end Danmark). Når den amerikanske student kan læse så meget, er det bl. a. fordi hver forelæsningsrække afsluttes med examen i dette specielle fag, og så er det glemt!

Men den danske læser vil interessere sig

for bøgerne selv, og de to her anmeldte bøger er helt forskellige. Ellsworth's nye bog kaldes på titelbladet for »A Successor to International Economics«, der udkom hos Macmillan i 1938, og slægtskabet med den tidligere bog er også slående. Karakteristisk for Ellsworth er to ting: For det første lægges der meget stærk vægt på det historiske, for det andet er Ellsworth temmelig svag i teorien. Hvad først det historiske angår, så er det naturligvis i og for sig rosværdigt at fremhæve alle tings foranderlighed og derigennem give læseren et indtryk af relativiteten i vore teorier. Alligevel synes anmelderen, at Ellsworth er gået for vidt. Han kan ligesom ikke rigtig løsrive sig fra de gode gamle dages guldfod og bruger meget stor plads på at gennemgå betalingsmekanismen mellem England og U.S.A. før 1914. Til gengæld må han skynde sig at gå hen over de mest moderne ting, for at bogen ikke skal svulme yderligere op. Hvad dernæst det teoretiske angår, så mærker man også her Ellsworth's forankring i de gode gamle dage. Det er vel nu almindeligt anerkendt, at den største forbedring af den internationale handels teori siden Ohlin's dage er Metzler's og Machlup's fremstilling af *landenes nationalindtægter som variabler*. Af dette mærker man ikke meget hos Ellsworth. S. 331—337 findes en meget kort fremstilling betitlet »The Role of Income Changes in the Adjustment Process«, S. 342—344 følger et lille Appendix med et par numeriske forløbsmodeller, men det hele virker med et mildt udtryk påklisset. En anden mangel er Ellsworth's ringe forståelse af *indkomstfordelingens* plads i systemet. Siden Heckscher's, Ohlin's og Stolper-Samuelson's arbejder er økonomerne nået til forståelse af den intime sammenhæng mellem udenrigshandel og indkomstfordeling. Men Ellsworth gentager blot Taussig's foragtsfulde karakteristisk af det republikanske toldargument, der som bekendt går ud på, at den amerikanske toldbeskyttelse beskytter den amerikanske arbejders levestandard. Ellsworth kender tilsyneladende ikke Stolper-Samuelson's berømte artikel i *The Review of Economic Studies* (November, 1941), som viste, at forudsat fuld beskæftigelse og fuldkommen konkurrence ville toldbeskyttelse forøge den knappe faktors reallønsum.

Men selv hvor det drejer sig om at fremstille de gamle og prøvede teorier, er Ellsworth så underligt usikker i sin fremstilling. Værst er efter anmelderens mening kapitlet om gevinsten ved frihandel (Chapter 6). Her anvendes den velkendte Edgeworth-Marshall'ske diagramteknik, men desværre fremstilles den på den måde, som næppe nogen første dels studerende forstår. Fejlen er ganske bestemt hverken Marshalls eller Edgeworth's, den er ene og alene Ellsworth's. Konklusionen serveres først, derpå følger ganske spredt og tilfældigt nogle af præmisserne, men iøvrigt synes Edgeworth at mene, at diagrammerne taler for sig selv! Man må give Thorkil Kristensen ret i (hans opposition ved Philips disputats), at diagrammer ikke kan erstatte text men kun supplere den. Dette gælder endnu mere i lærebøger som Ellsworth's.

Af en ganske anderledes kaliber er Enke-Salera's bog. Man har en ganske bestemt følelse af, at Enke-Salera får sagt mere på deres 724 sider end Ellsworth på sine 922, og vel at mærke får det sagt på en måde, som volder den studerende langt mindre hovedbrud. Enke-Salera siger i forordet, at deres bog handler om »the theory and practice of international economics as they are, rather than as they were or might have been«. Dette synes overmåde rosværdigt, og målet er i vidt omfang nået. Enke-Salera har undgået de to fejl, som præger Ellsworth. De har et udmærket afsnit bestående af tre kapitler om international tilpasning. Det første kapitel handler om pristilpasning, det andet om indkomsttilpasning, og det tredje om pris- og indkomsttilpasning. Moderne teori om nationalindkomstens dannelse er her indarbejdet på monstergyldig måde. Endvidere har Enke-Salera fuld forståelse af indkomstfordelingens betydning, og denne forståelse hjælper de to forfattere til at give en virkelig udmærket fremstilling af alle de moderne restriktioner på den internationale handels område. De er i modsætning til f. ex. Ellsworth fuldt ud klare over, at når sådanne restriktioner er blevet så populære, så må det være, fordi de er midler til opnåelse af bestemte mål. Hvilke er da disse mål? Enke-Salera går realistisk til værks og siger herom: »Certain facts of life might as well be faced. The simple truth

is that many national governments have been primarily concerned with improving the economic welfare of those domestic voters that support them politically«. Klar og tydelig besked! Alle de moderne restriktionsformer ses derpå ud fra den synsvinkel: hvordan påvirker disse restriktioner indkomstfordeling og beskæftigelse? Går man til værks på denne måde, forstår man den moderne restriktionisme langt bedre end Ellsworth, hvis sans for indkomstfordeling og beskæftigelse er meget svagt udviklet.

Anmelderen har været i den situation at skulle forelæse over international handel ved et amerikansk universitet, og vidste ikke bedre råd end at spørge professor Haberler. Haberler svarede, at Enke-Salera var den bedste grundbog på markedet i øjeblikket, og at man til 2. dels brug kunne supplere den med Blakiston *Readings* (der tidligere har været anmeldt i *Nationaløkonomisk Tidsskrift*). Anmelderen fulgte Haberler's råd og har været svært tilfreds med resultatet.

Hans Brems.

Joan Robinson: Collected Economic Papers. Basil Blackwell, Oxford 1951. 233 sider. Pris 21 sh.

Denne bog indeholder hovedsagelig optrykte artikler og anmeldelser. Nogle af dem er efter fornyet gennemlæsning blevet forsynet med en kort efterskrift. De fleste af artiklerne har tidligere været publiceret i de almindeligt kendte engelske og amerikanske tidsskrifter, andre stammer andetsteds fra, således forf.s artikel i *Nationaløkonomisk Tidsskrift* 1946 og en artikel fra *Economia Internazionale* 1950 om ligevægt i international handel. En artikel om Marx og Keynes har hidtil kun foreligget på italiensk. Den indeholder på et par punkter et supplement til forf.s bog fra 1942 om marxistisk økonomi. To af bogens artikler har ikke hidtil været trykt. Den ene har været holdt som et (ret elementært) foredrag i Paris om krigstidens inflationsproblemer i England. I den anden, der er skrevet under krigen, drøftes det, hvilke virkninger en nedgang i Englands folketal kunne ventes at få for beskæftigelsens omfang, levestandardens højde og betalingsbalancens stilling.